

Vergaderjaar 2018–2019

35 067

Verslag van een werkbezoek aan het Verenigd Koninkrijk door een delegatie van de vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat

Nr. 1

VERSLAG VAN EEN WERKBEZOEK AAN HET VERENIGD KONINKRIJK DOOR EEN DELEGATIE VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT OP 7 EN 8 OKTOBER 2018

Vastgesteld 1 november 2018

Doelen werkbezoek

Het belangrijkste doel van dit werkbezoek was het verkrijgen van informatie over de werking van de Britse Spoorwegpolitie. In het Verenigd Koninkrijk (VK) is er in tegenstelling tot in Nederland een separate, gespecialiseerde dienst die in beginsel los opereert van de landelijke politie, maar daarmee wel nauw samenwerkt. Deze dienst is gespecialiseerd in veiligheid op en rondom spoorwegen, stations en haltes en heeft directe invloed op de objectieve en de subjectieve sociale veiligheid in het openbaar vervoer.

Het hoofdonderdeel van de reis was dan ook het van dichtbij aanschouwen hoe de Britse Spoorwegpolitie te werk gaat bij calamiteiten, ongelukken, overtredingen of suicides rondom het spoor. Hoe zorgt de politie voor een deskundige en snelle beoordeling van gebeurtenissen en hoe wordt de dienstregeling weer opgestart om grote vertraging voor het publiek te minimaliseren?

De reis zelf, naar Londen met de trein (de Eurostar), in plaats van bijvoorbeeld, met het vliegtuig, vormde tevens een onderdeel van dit werkbezoek. De parlementariërs deden hiermee persoonlijk ervaring op met de beveiligings- en douanecontroles in Brussel, waar op de heenweg naar Londen een overstap van 45 minuten moet worden gemaakt. De terugreis verloopt wel rechtstreeks; de beveiligingscontroles vinden dan plaats op het vertrekstation van de Eurostar in Londen.

Zondag 7 oktober

In de middag van 7 oktober 2018 verzamelde de delegatie, bestaande uit de leden Roy van Aalst (PVV), Suzanne Kröger (GL), Cem Laçin (SP) en Mustafa Amhaouch (CDA), zich in de lounge van NS International op

perron 2 van station Rotterdam Centraal. De delegatie was hiermee compleet vanwege een afzegging van het lid Gijs van Dijk (PvdA).

In de lounge werd de delegatie gebriefd door Heike Luiten (directeur NS International), Gert de Vries en Jeroen Steusel (NS). Gezamenlijk stapte men vervolgens in de trein naar Brussel. Daar aangekomen heeft de delegatie onder begeleiding van beveiligingspersoneel van NS de douaneposten en beveiligingscontroles doorlopen. Hierbij werd uitleg gegeven welke voorzieningen op de perrons getroffen waren om de doorloop voor het publiek vlot te laten verlopen, maar ook hoe de controles door middel van in- en uitschuifbare luiken en hoge afschermingswanden waterdicht waren gemaakt. Voorkomen moet immers worden dat mensen die niet gecontroleerd zijn toch in een bepaald treindeel kunnen instappen, maar ook dat mensen die reeds gecontroleerd zijn, niet opnieuw door een controlepost moeten.

Na het passeren van de beveiligings- en paspoortcontroles nam de delegatie plaats in de Eurostar die om 19.05 (lokale tijd) arriveerde op St. Pancras Station te Londen. Ter plekke vingen Clare Hollingsworth (CEO Eurostar) en Gareth Williams (strategy director Eurostar) de delegatie op. Ook was Anne Marie Stordiau als afgevaardigde van de Nederlands ambassade in het Verenigd Koninkrijk aanwezig.

Allereerst volgde een rondleiding door het station. Inzichtelijk werd gemaakt hoe de beveiligingsdiensten op St. Pancras Station te werk gaan en hoe men ervoor zorgt dat grote reizigersaantallen vlot kunnen doorstromen. Er werd gewerkt aan extra kiosken waar men zelf zijn paspoort kan scannen, zodat de beveiliging nog sneller kan verlopen en de reizigersaantallen kunnen toenemen. Na de rondleiding werd er gezamenlijk gedineerd en kwam men tot gesprekken over treinreizen ten opzichte van vliegreizen en het te actualiseren Vierlandenverdrag waarmee de Eurostar in beide richtingen rechtstreeks zal kunnen rijden.

Maandag 8 oktober

De dag ving aan met een bezoek aan het hoofdkwartier van de British Transport Police (BTP) te Londen. De delegatie werd ontvangen door het Business Development Team, waarna Lara Adamson uitlegde hoe de BTP data gebruikt om te bepalen waar zij agenten stationeert en wat risicovolle plekken zijn voor opstoppingen. Deze data zijn afkomstig van diverse vervoerders die de BTP inhuren en (deels) financieren.

Verder is ingegaan op het gebruik van de «alert-app» om mensen een veiliger gevoel te geven in het openbaar vervoer. Er is een speciaal nummer ingesteld waar berichten naar toe kunnen worden gestuurd als mensen ongemak ervaren tijdens hun reis. Men ontvangt een automatisch gegenereerd retourbericht en verwacht vaak niet dat er wordt opgetreden door de BTP in zulke situaties. Mensen vinden het prettig om bepaalde zaken te kunnen melden en de BTP heeft hierdoor nog beter zicht op de routes waar veel meldingen vandaan komen en kan zien van welke aard deze meldingen zijn. Bij serieuze dreiging is het overigens niet de bedoeling dat men appt, maar dat men het alarmnummer belt.

Een ander onderwerp was «Fatality Management and Managing Disruption on the Network». Alison Evans vertelde over haar jarenlange ervaring met suïcides en misdrijven op en rondom het spoor. De precieze werkwijze en protocollen zijn besproken. Daarbij ging men ook in op de samenwerking tussen de landelijke politie en de BTP; wie het eerst ter plaatse is start onmiddellijk een onderzoek. Benadrukt werd hoe belangrijk het is om zorgvuldig te werk gegaan, omdat er per definitie een (dodelijk)

slachtoffer te betreuen is en de familie op de hoogte moet worden gebracht.

Na het uitgebreide bezoek aan de BTP reisde de delegatie per metro naar de residentie van de Nederlandse ambassadeur in het VK, Simon Smits. De Kamerleden konden tijdens de lunch de Brexit bespreken en de mogelijke gevolgen daarvan op IenW-gebied, maar ook op andere fronten. Ook de Europese Unie als zodanig was een onderwerp van gesprek.

Na de lunch werden in het ambassadegebouw nog twee korte presentaties bijgewoond van Mastercard en Transport for Londen (TfL) over het gebruik van Mastercard als in- en uitcheckmiddel in het Londense openbaar vervoer (met name de metro). Hierna spoedde de delegatie zich weer naar St. Pancras Station om zich via de beveiligingspoorten en douanecontroles naar de Eurostar te vervoegen. Met een vlekkeloze reis vanaf hartje Londen naar Rotterdam van ongeveer drie uur eindigde dit werkbezoek.

De parlementariërs hebben in een kort tijdsbestek veel kunnen opsteken over de treinreis naar en van Londen en de werking van de Eurostar, maar ook en vooral over sociale veiligheid van reizigers in het Britse openbaar vervoer dankzij de nuttige en uitvoerige uitleg van de BTP.

De voorzitter van de delegatie,
Van Aalst

De griffier van de delegatie,
Rijkers